

Analiza kosztów i korzyści we wniosku oraz załączniki finansowe dla Działania 1.1.1/1.6.1

Podstawowe informacje

Piotr Benedykciuk

Doradca

Departament Analiz Finansowych NFOŚiGW

13.11.2018 r., Warszawa

Analiza kosztów i korzyści oraz załączniki finansowe a kryteria merytoryczne II stopnia

Cel: potwierdzenie wypełnienia wymagań stawianych przez kryteria merytoryczne II stopnia:

- **Kryterium nr 2. Poprawność analizy finansowej i ekonomicznej**

Zgodność z *Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/7(2)/02/2017)*, spójność i czytelność dodatkowych założeń, poprawność wyliczeń, w szczególności mających wpływ na wysokość dofinansowania.

- **Kryterium nr 6. Wykonalność finansowa projektu**

Sytuacja finansowa wnioskodawcy nie zagraża realizacji i utrzymaniu rezultatów projektu, wskazano i potwierdzono wiarygodne źródła współfinansowania projektu.

Analiza kosztów i korzyści

1. Studium wykonalności (Załącznik nr 3 do WoD)

zawierające analizę kosztów i korzyści (zgodnie z wymogiem określonym w pkt D i E wniosku) wraz z **aktywnym arkuszem kalkulacyjnym zawierającym model finansowo-ekonomiczny z odblokowanymi formułami umożliwiającymi prześledzenie poprawności obliczeń oraz tabelami finansowymi zawierającymi prognozy sprawozdań finansowych sporządzonych na okres odniesienia (Załącznik 5a)**

2. Wniosek o dofinansowanie.

- **Część D.** Przeprowadzone studia wykonalności, w tym analizy wariantów i ich wyniki
- **Część E.** Analiza kosztów i korzyści, w tym analiza ekonomiczna i finansowa, oraz ocena ryzyka

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Studium wykonalności (część finansowa)

- analiza finansowa przeprowadzona w oparciu o *Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020* (MR/H 2014-2020/7(2)/02/2017) obowiązujące w dniu ogłoszenia konkursu
- aktywny model finansowy oparty o następujące założenia:
 - ceny: **stałe, netto**;
 - finansowa stopa dyskontowa: **4%**;
 - okres odniesienia dla analizy finansowej: **20 lat** (od złożenia wniosku lub od planowanego momentu rozpoczęcia)
 - okres odniesienia dla analizy trwałości: **20 lat** (jednak nie krótszy niż okres spłaty pożyczki preferencyjnej i okres spłaty kredytu komercyjnego/pożyczki komercyjnej);
 - założenia makroekonomiczne - zgodnie z dokumentem Warianty rozwoju gospodarczego Polski, o których mowa w Podrozdziale 7.4 *Wytycznych...*

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Studium wykonalności

(zakres analizy finansowej)

- plan inwestycyjny z rozbiem na koszty kwalifikowane i niekwalifikowane;
- plan finansowania przedsięwzięcia - struktura i źródła finansowania;
- analiza popytu, w tym:
 - uwarunkowania społeczno-gospodarcze realizacji przedsięwzięcia
 - struktura i skala działalności gospodarczej w regionie
 - prognozy i strategie rozwojowe dla regionu
 - prognozy demograficzne z uwzględnieniem ruchów migracyjnych
 - identyfikacja aktualnej liczby odbiorców indywidualnych oraz instytucjonalnych
 - zgłaszany bieżący i przyszły popyt
 - prognozy jakościowe i ilościowe zapotrzebowanie na usługi
- prognoza przychodów oraz kosztów w analizowanym okresie – w oparciu o analizę rynku (w tym popytu) uzasadniającą przyjęte wartości (bez zakładania obowiązkowego zakupu wyprodukowanej energii cieplnej przez dystrybutora)

Fundusze
Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Studium wykonalności

(zakres analizy finansowej)

- sytuacja finansowa Wnioskodawcy - w okresie bieżącym oraz za trzy lata wstecz (bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych);
- prognoza sprawozdań finansowych w okresie odniesienia;
- analiza wskaźnikowa (m. in. wskaźniki płynności, wskaźnik poziomu obsługi zadłużenia);
- poziom dofinansowania – z uwzględnieniem Załącznika nr 8 „Metodyka wyliczenia maksymalnej wysokości dofinansowania ze środków UE dla Działania 1.1.1 ...”;
- wskaźniki efektywności finansowej projektu (FNPV/C, FIRR/C bez wsparcia i ze wsparciem z UE oraz FNPV/K i FIRR/K - o ile dotyczy);
- analiza finansowej trwałości inwestycji - wykazanie, że zostały zapewnione zasoby finansowe na realizację a następnie eksploatację projektu w okresie odniesienia;
- syntetyczna ocena wyników analizy finansowej

Studium wykonalności

(zakres analizy finansowej – uwagi ogólne)

- w analizie finansowej nie uwzględnia się zmian w kapitale obrotowym netto dla projektu;
- dopuszcza się liczenie wartości rezydualnej zarówno metodą wskazaną w *Wytycznych...* (bieżąca wartość netto przepływów pieniężnych, wygenerowanych przez projekt w okresie jego życia ekonomicznego - po zakończeniu okresu odniesienia), jak i w oparciu o metodę wartości netto aktywów trwałych;
- analiza trwałości powinna potwierdzać $WPOD \geq 1,2$ (dla „project finance” $WPOD \geq 1,5$)
- **dla działania 1.1.1 warunkiem uzyskania dofinansowania nie są** poniższe wymagania, wynikające z *Wytycznych...*
 - $FNPV/C$ (bez dofinansowania) ≤ 0
 - FRR/C (bez dofinansowania) \leq stopa dyskonta
 - $FNPV/K \leq 0$
 - $FRR/K \leq$ stopa dyskonta

Studium wykonalności (zakres analizy kosztów i korzyści)

- analiza wykonana zgodnie z metodyką dotyczącą przeprowadzania analizy kosztów i korzyści (CBA) zawartą w Rozdziale 9 – Analiza kosztów i korzyści dokumentu „*Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020*” (MR/H 2014-2020/7(2)/02/2017).
- podstawowa **różnica między analizą finansową i analizą kosztów i korzyści** polega na tym, że ta **pierwsza wykonywana jest z punktu widzenia beneficjenta, podczas gdy druga z punktu widzenia społeczeństwa.**

Studium wykonalności (zakres analizy kosztów i korzyści)

- dla dużych projektów – co do zasady obowiązkowe jest przeprowadzenie pełnej analizy ekonomicznej
- analiza ekonomiczna polega na skorygowaniu wyników analizy finansowej o efekty fiskalne, efekty zewnętrzne i ceny rozrachunkowe (zalecenia metodologiczne w Przewodniku AKK).
- wartość rezydualna określana jest jako wartość bieżąca „przepływów ekonomicznych” (skorygowane jw. przepływy pieniężne z analizy finansowej) wygenerowanych przez projekt lub zastosowanie odpowiedniego wskaźnika konwersji w stosunku do oszacowanej wartości aktywów trwałych.
- analiza jest prowadzona w cenach stałych przy zastosowaniu społecznej (ekonomicznej) stopy dyskontowej = **5%** (zgodnie z rozporządzeniem 2015/207).

Studium wykonalności

(zakres analizy kosztów i korzyści)

W przypadku projektów nie zaliczanych do dużych zaleca się, aby analiza ekonomiczna została przeprowadzona w sposób uproszczony i opierała się na oszacowaniu ilościowych i jakościowych skutków realizacji projektu.

- opis metodyki przyjętej do analizy kosztów i korzyści (analizy ekonomicznej)
- analiza kosztów związanych z realizacją przedsięwzięcia z punktu widzenia społeczności (jakościowa i ilościowa)
- analiza korzyści związanych z realizacją przedsięwzięcia z punktu widzenia społeczności (jakościowa i ilościowa), w tym skutki przedsięwzięcia dla zatrudnienia
- analiza ekonomiczna (o ile dotyczy), w tym obliczenie ekonomicznej wartości bieżącej netto (oczekiwany wynik $ENPV > 0$), i ekonomicznej wewnętrznej stopy zwrotu (oczekiwany wynik $ERR > \text{przyjętej stopy dyskonta}$) oraz obliczenie wskaźnika zdyskontowanych korzyści do zdyskontowanych kosztów B/C (oczekiwany wynik $B/C > 1$)

W przypadku dużych projektów obowiązkowe jest przeprowadzenie pełnej analizy kosztów i korzyści.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Studium wykonalności

(analiza ryzyka i wrażliwości)

- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020
(MR/H 2014-2020/7(2)/02/2017)
Rozdział 10 – Analiza ryzyka i wrażliwości
- Przewodnik po analizie kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych.
Narzędzie analizy ekonomicznej polityki spójności 2014 – 2020

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Studium wykonalności (analiza ryzyka i wrażliwości)

- pełna analiza ryzyka i wrażliwości jest obligatoryjna dla dużych projektów
- dla pozostałych projektów – zakres analiz określają *Wytyczne...* zgodnie z którymi ocena ryzyka wymaga przeprowadzenia jakościowej analizy ryzyka oraz analizy wrażliwości
- przeprowadzenie oceny ryzyka pozwala na oszacowanie trwałości finansowej inwestycji finansowanej z funduszy UE
- analiza ryzyka powinna wykazać, czy określone czynniki ryzyka nie spowodują utraty płynności finansowej

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Studium wykonalności (analiza ryzyka)

Jakościowa analiza ryzyka – elementy:

- I – identyfikacja ryzyk i opracowanie ich listy,
- II – opracowanie matrycy ryzyka (przykłady w „Przewodniku AKK”),
- III – identyfikacja działań zapobiegawczych i minimalizujących,
- IV – interpretacja matrycy, w tym ocena ryzyk rezydualnych.

W przypadku narażenia projektu na znaczące ryzyka rezydualne zalecane jest przeprowadzenie analizy probabilistycznej.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Studium wykonalności

(analiza wrażliwości)

- identyfikacja zmiennych krytycznych (zmiana wartości zmiennej o 1% powoduje zmianę wartości NPV o co najmniej 1 %) - jednorazowo zmianie poddawana być powinna tylko jedna zmienna (przy innych parametrach niezmiennych)
- wskazanie jak zmiany w wartościach zmiennych krytycznych projektu wpłyną na wyniki analiz przeprowadzonych dla projektu (wskaźniki efektywności finansowej i ekonomicznej, trwałość finansowa).
- obliczenie wartości progowych zmiennych w celu określenia, jaka zmiana procentowa zmiennych zrównałaby NPV (ekonomiczną lub finansową) z zerem

Fundusze
Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Instrukcja sektorowa

(wzór Wniosku o dofinansowanie)

Część D. Przeprowadzone studia wykonalności, w tym analizy wariantów i ich wyniki

- **D.1** Analiza popytu
- **D.2** Analiza wariantów
- **D.3** Wykonalność wybranego wariantu

Instrukcja sektorowa

(wzór Wniosku o dofinansowanie)

Część E. Analiza kosztów i korzyści, w tym analiza ekonomiczna i finansowa, oraz ocena ryzyka

- **E.1** Analiza finansowa
- **E.2** Analiza ekonomiczna
- **E.3** Ocena ryzyka i analiza wrażliwości

Załączniki finansowe

- **Studium Wykonalności i analiza kosztów i korzyści** (zgodnie wymogami określonymi w pkt D i E formularza wniosku o dofinansowanie i załącznikiem 5 „Zakres studium wykonalności”) wraz z arkuszem kalkulacyjnym zawierającym model finansowo-ekonomiczny oraz z wynikowymi prognozami sprawozdań finansowych (załącznik 5a)
- kopia dokumentów finansowych:
 - **sprawozdanie finansowe** (rachunek zysków i strat, bilans, rachunek przepływów pieniężnych) za ostatnie 3 lata sporządzone zgodnie z UoR wraz z opinią biegłego rewidenta oraz sprawozdaniem z badania;
 - **sprawozdanie F-01** za wykonany okres sprawozdawczy bieżącego roku (lub inne okresowe sprawozdanie finansowe);
 - **sprawozdania finansowe (grupa kapitałowa)** - w sytuacji, gdy Wnioskodawca posiada akcje/udziały w innych spółkach, które razem tworzą grupę kapitałową, należy dodatkowo dołączyć odpowiednie sprawozdania finansowe grupy kapitałowej (skonsolidowane).

Fundusze
Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Załączniki finansowe

Kopie dokumentów potwierdzających dostępność środków na sfinansowanie projektu (poświadczane przez osoby uprawnione do reprezentacji):

- **promesa udzielenia kredytu/pożyczki lub umowa pożyczki/kredytu** – w przypadku współfinansowania przedsięwzięcia z zewnętrznych źródeł,
- **udokumentowanie posiadania środków** - w przypadku współfinansowania przedsięwzięcia ze środków własnych, np.:
 - wyciągi z banku
 - uchwały Zarządu/Rady Nadzorczej/organów właścicielskich
 - wyciągi z KRS potwierdzające zarejestrowanie wniesionego kapitału
 - umowy pożyczek podporządkowanych

Zabezpieczenia

- ✓ podstawowe zabezpieczenie - **weksel własny „in blanco”** beneficjenta opatrzony klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową,
- ✓ dla beneficjentów, których sytuacja finansowa może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa przekazanych środków publicznych, **Instytucja Wdrażająca może żądać przedstawienia weksla in blanco z poręczeniem wekslowym (awal),**
- ✓ w szczególnie uzasadnionych przypadkach, uzależnionych od wyników analizy sytuacji finansowej beneficjenta, **Instytucja Wdrażająca może żądać innych form zabezpieczenia dozwolonych prawem polskim,**
- ✓ beneficjenci realizujący projekty w formule „**project finance**” muszą liczyć się z koniecznością:
 - **wzmocnienia podstawowego zabezpieczenia**
 - **Udziału środków własnych na poziomie min. 15% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia**

Formy wzmocnienia podstawowego zabezpieczenia

1. Notarialne oświadczenie o poddaniu się rygorowi egzekucji w myśl art. 777 § 1 k.p.c.,
2. Poręczenie według kodeksu cywilnego,
3. Gwarancje bankowe,
4. Przelew / cesja wierzytelności,
5. Przystąpienie do długu,
6. Hipoteka,
7. Zastaw,
8. Cesja z umowy ubezpieczenia majątku stanowiącego zabezpieczenie wierzytelności NFOŚiGW,
9. Blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
10. Blokada papierów wartościowych i środków pieniężnych na rachunku inwestycyjnym,
11. Nieodwołalne pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem (bankowym, inwestycyjnym, innym),
12. Inne przewidziane prawem formy zabezpieczeń.

Wyliczenie wysokości dofinansowania (etap składania wniosku o dofinansowanie)

Załącznik nr 8 do Regulaminu Konkursu nr POIS.01.01.01-IW.03-00-004/18
Metodyka wyliczenia maksymalnej wysokości dofinansowania ze środków UE
dla Poddziałania 1.1.1:

- a) ustalić parametry instrumentu wsparcia dla projektu
- b) wyliczyć EDB
- c) zsumować EDB instrumentu wsparcia oraz EDB ewentualnej innej pomocy publicznej przewidzianej na projekt
- d) sprawdzić czy intensywność łącznej pomocy publicznej nie przekracza maksymalnej intensywności pomocy na projekt
- e) jeśli to konieczne odpowiednio zmniejszyć pomoc z innych źródeł lub dostosować parametry wnioskowanego instrumentu wsparcia

Fundusze
Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Weryfikacja wysokości dofinansowania (po zakończeniu realizacji projektu)

Weryfikacja i ustalenie ostatecznej wysokości premii inwestycyjnej nastąpi, zgodnie z § 6b Umowy o dofinansowanie projektu, w trzecim roku funkcjonowania instalacji. Będzie ona prowadzona, z zastrzeżeniem zgodności z zasadami udzielania pomocy publicznej, w oparciu o dane potwierdzające faktyczną produktywność instalacji w drugim roku (drugi dwunastomiesięczny okres pracy instalacji) od zakończenia realizacji projektu.

Fundusze
Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Weryfikacja wysokości dofinansowania (po zakończeniu realizacji projektu)

Premia inwestycyjna będzie ostatecznie przyznana w pierwotnej wysokości, jeśli spełnione zostaną łącznie poniższe warunki:

- ✓ faktyczna produktywność instalacji w drugim roku od zakończenia realizacji projektu mieści się w przedziale produktywności zakładanym na etapie składania wniosku o dofinansowanie,
- ✓ EDB instrumentu wsparcia wraz z inną pomocą na projekt nie przekracza maksymalnej dopuszczalnej wartości pomocy.

Weryfikacja wysokości dofinansowania (po zakończeniu realizacji projektu)

Premia inwestycyjna będzie ostatecznie przyznana w zmniejszonej wysokości, jeśli:

- ✓ faktyczna produktywność instalacji w drugim roku od zakończenia realizacji projektu mieści się w przedziale produktywności dyspozycyjności niższym niż zakładana na etapie składania wniosku o dofinansowanie - **zgodnie z wysokością premii inwestycyjnej określonej dla niższego progu produktywności**

lub/i gdy

- ✓ zaktualizowane EDB instrumentu wsparcia wraz z inną pomocą na projekt przekracza maksymalną dopuszczalną wartość pomocy - **zmniejszenie premii inwestycyjnej w sposób płynny tak aby zlikwidować przekroczenie EDB**

Fundusze
Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Weryfikacja wysokości dofinansowania (po zakończeniu realizacji projektu)

Uwaga:

Wysokość premii inwestycyjnej określonej w umowie nie może ulec podwyższeniu nawet, gdy faktyczna produktywność instalacji w drugim roku od zakończenia realizacji projektu mieści się w przedziale produktywności wyższym niż zakładany na etapie składania wniosku o dofinansowanie.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Dziękuję za uwagę